

GÖRBEHÁZA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

GAZDASÁGI PROGRAMJA

2014-2019

Bevezetés

Az önkormányzat meghatározza gazdasági programját. Az Möt. 116. § (5) bekezdése szerint a gazdasági programot az alakuló ülést követő 6 hónapon belül kell elfogadni, illetve felülvizsgálni.

A gazdasági program elkészítésének célja, hogy az Önkormányzat Képviselő-testülete a ciklusának időtartama alatt egy egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön, fejlődjön.

A Képviselő-testület tudomásul veszi azt, hogy a jelen gazdasági programban meghatározottakat figyelembe kell venni minden gazdasági jellegű, a gazdálkodásra, a település működtetésére, fejlesztésére vonatkozó döntésnél.

A gazdasági program összeállítása során az alábbiak kerültek figyelembevételre:

- a Polgármester és a Képviselő-testület elképzelései,
- a település lakossága, önszerveződő közösségei által megfogalmazott elképzelések, igények,
- az Önkormányzat jelenlegi, illetve várható pénzügyi helyzete.

A gazdasági programban meghatározott célkitűzések elérésének érdekében a Képviselő-testületnek két fontos szempontot kell összhangba hoznia:

- egyrészt a célkitűzések egymásra épülő megvalósítására, másrésztől
- a szükséges anyagi források, eszközök megteremtésére.

A jelen gazdasági programban meghatározott célok, elképzelések megvalósításához a Képviselő-testületnek kell a szükséges anyagi eszközöket biztosítani.

Az anyagi eszközök, valamint a vagyon megteremtéséhez nem elegendőek a szokásos, évről évre keletkező források (állami támogatások, adóbevételek, egyéb bevételek), hanem szükség van:

- a pályázati lehetőségek kihasználására
- a község elhelyezkedésének, adottságainak, sajátosságainak figyelembe vételével új lehetőségek keresésére, illetve a meglévő anyagi források hatékonyabb kihasználására.

1. Görbeháza gazdasági helyzetét alapvetően befolyásoló körülmények

1.1. A kormány gazdaságpolitikai célkitűzései

A kormány gazdasági programja kitér az állam, a gazdasági, az egészségügyi és az oktatási reformra.

A modern, szolgáltató közigazgatás reformja keretében a kormány:

- általánossá kívánja tenni az elektronikus önkormányzati szolgáltatást,
- egyablakos ügyintézés bevezetése,
- növelni kívánja az önkormányzatok kistérségi társulásait és kezdeményezi a kötelező társulás alkotmányos feltételeinek megteremtését,
- felülvizsgálja az önkormányzatok és a hivatalok által ellátandó feladatokat,

A gazdasági reform keretében a kormány a költségvetési egyensúly helyreállítását célzó intézkedéseket kíván hozni, és szerkezet-átalakító reformokat dolgoz ki.

Az oktatási reform keretében a kormány célja, hogy esélyegyenlőséget teremtő korszerű közoktatás jöjjön létre, melyben megvalósul a színvonalas oktatás, és az esélykülönbségek csökkennek. A program további célja, hogy piacképes tudást adó szakképzés, illetve versenyképes minőségi felsőoktatás valósuljon meg.

1.2. A kormány fejlesztési irányai

A kormány a fejlesztési elképzeléseit a fejlesztő állam, a fejlődő magyar vállalkozások, az innováció és tudomány, az új energiapolitika, a fejlődő vidék, a területfejlesztés, a növekvő foglalkoztatás témakörében határozta meg, melyek kihatnak az Önkormányzatunk fejlesztési elképzeléseire is.

2. Görbeháza gazdasági helyzete és a várható változások

2.1. A vagyoni helyzet

Az Önkormányzat vagyona a 2014. évi zárómérleg alapján 1.581.300 ezer forint.

Az önkormányzat vagyonában a következő növelő tényezők voltak:

- saját erőből, önkormányzati forrásokból a több utca aszfaltozása és valamennyi utca folyamatos javítása valósult meg.
- sikeres pályázataink megvalósítása hozzájárult a község fejlődéséhez (ivóvíz minőségjavító program, szeméttelep rekultivációja, vízbázis védelem, iskola és Idősek Klubja akadálymentesítés, sport épület és orvosi rendelő felújítás, műfüves pálya, óvodai napelemek, buszmegálló felújítása, stb)
- az Önkormányzat és intézményei gazdálkodása takarékos volt.

A forgalomképtelen törzsvagyon körébe tartozó főbb ingatlanok: a közterületek, utak, árkok.

Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon körébe tartozó főbb vagyonelemek: intézmények, középületek, sportpálya, játszótér stb.

Egyéb vagyon körébe tartoznak a következő ingatlanok: egyéb épületek, illetve a beépítetlen földterületek és mezőgazdasági területek.

2.2. A pénzügyi helyzet

Az Önkormányzat pénzügyi, likviditási helyzetét az elmúlt négy évben az alábbiak jellemezték:

- az Önkormányzatnak a fizetőképessége fenntartásához külön állami támogatást nem kellett igénybe vennie, ez köszönhető a 2012 évi konszolidációnak.
- működési hitel felvételére nem került sor,
 - fejlesztési hitel felvételére nem került sor,

A pénzügyi egyensúly, a folyamatos likviditás biztosítva volt.

2.3. A költségvetés főbb szerkezete és a várható tendenciák

Az Önkormányzat költségvetési rendelet szerinti főösszege az elmúlt 4 évben 377.695 ezer forint és 528.071 ezer forint között mozgott.

Kiadások

A költségvetési kiadások közül a következő években várható, hogy

- a dologi jellegű kiadások nagyságát és arányát növeli az infláció, csökkentheti a takarékosabb, hatékonyabb, gazdaságosabb, megfontoltabb gazdálkodás,
- további beruházási terveinknek megfelelően beruházási kiadásaink nőnek.

Bevételek

A költségvetési bevételek szerkezete az alábbiak szerint alakul:

- az önkormányzat működési bevétele évek óta stagnál, de ennek növelése a stabilitás fenntartása érdekében elkerülhetetlen,
- csökkentek az önkormányzatok költségvetési támogatásai.

2.4. A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése

Az Önkormányzat a gazdasági programban meghatározott célkitűzések megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében a következő feladatokat rögzíti:

- Az Önkormányzat sajátos működési bevételeinek növelési lehetőségeit meg kell keresni. Törekedni kell olyan helyi adórendszer megteremtésére, amely megfelel a helyi adópolitika elvárásainak, és hatékony eszköze az Önkormányzat saját forrás növelésének.
- A Képviselő-testület nyomon követi a költségvetési támogatási rendszert, és a saját elképzeléseivel, illetve annak lehetőségeivel összhangba hozva igyekszik kihasználni a támogatási rendszer nyújtotta előnyöket.
- A Képviselő-testület rendszeresen figyelemmel kíséri a bérbe adott ingatlanokkal kapcsolatos teendőit.
- Az Önkormányzat törekszik arra, hogy a gazdasági programjában meghatározott célkitűzéseket lehetőség szerint hitelfelvétel nélkül, minél több pályázati forrás bevonásával valósítsa meg.

2.5. Folyamatban lévő beruházások, fejlesztések:

- Művelődési ház felújítása
- II. Világháborús emlékmű felújítása
- Közösségi tér (sátor, színpad)

3. A gazdasági program

3.1. Fejlesztési elképzelések

Görbeháza Község Önkormányzat Képviselő-testülete a 2014-2019. évekre a következő általános fejlesztési elképzeléseket határozza meg.

Mezőgazdaság, ipar, vállalkozás

A helyi agráriummal, iparral, illetve vállalkozásokkal kapcsolatos elképzelések megvalósítása egyik fontos célunk.

A vállalkozók támogatásával kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

- Az Önkormányzat honlapján térítésmentes bemutatkozási lehetőséget biztosítunk a helyi vállalkozásoknak.
- Településrendezési tervünk felülvizsgálatával hozzájárulunk a vállalkozások pályázati, beruházási elképzeléseinek megvalósításához.
- Amennyiben tervezett beruházásaink megvalósulnak mindenképpen a helyben adót fizető vállalkozásokat fogjuk előnyben részesíteni.
- Segítünk a helyi vállalkozások munkaerőigényének kielégítésében Önkormányzati szinten, illetve folyamatosan tájékoztatjuk Őket a lehetséges pályázati forrásokról.
- Törekedünk munkahelyteremtő vállalkozások településünkön történő megjelenésére.
- Mezőgazdasági vállalkozások segítése. Egy fővel mezőőri szolgáltatást biztosítunk.

Infrastruktúra

Az infrastrukturális fejlesztések pozitív irányba befolyásolják a település fejlődését. Az infrastruktúra-fejlesztést gyakran más fejlesztésekkel elért eredmények kényszerítik ki, illetve a megvalósult infrastruktúra gyakran újabb fejlesztési igényeket indukál, illetve megnyitja a továbblépés lehetőségét.

Az Önkormányzat ezért fontosnak tartja a közúthálózat, a csatornahálózat, a vízvezetékrendszer, a szennyvízcsatorna rendszer, a villamos energia, a gáz, a közvilágítás, illetve egyéb telefon, internet, szolgáltatások biztosítását.

- Az elkövetkező évek legfontosabb beruházása lesz szennyvíz hálózat kiépítése 2. ütemének megvalósítása.
- Ivóvíz hálózat fejlesztésére lehetőségek keresése.
- Utak, kerékpárút, járdák folyamatos karbantartása, újabb utak aszfaltozása.
- Belterületi belvíz elvezetés.

3.2. Munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése

Görbeháza Község Önkormányzat Képviselő-testülete a 2014-2019. évekre az alábbi feladatokat és célokat határozza meg a munkahelyteremtés feltételeinek javítása érdekében:

Általános foglalkoztatást segítő célok

A munkahelyteremtés feltételeinek javítása a településen fontos feladat, mivel a munkanélküliségi ráta 14,3 %.

A munkanélküliség ellen küzdeni kíván az Önkormányzat, mivel a munkanélküli családokban romlanak az életkörülmények és az emberek életminősége, másrészt az Önkormányzat szociális kiadásai emelkednek a támogatások, segélyezések miatt.

A munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése érdekében az Önkormányzat:

- a fejlesztési elképzeléseknél meghatározottak szerint segíti a helyi vállalkozásokat,
- segíti a helyi gazdaság megerősödését, ehhez igyekszik kedvező feltételeket teremteni, hogy a vállalkozók számára munkahely-bővítési lehetőséget teremtsen,
- aktívan részt vesz a munkaadók és munkavállalók igényeinek közvetítésében, ehhez a honlapján hirdetési lehetőséget biztosít,
- rendszeresen együttműködik a munkaügyi hivatalokkal.

Közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatási projektjeink során arra törekszünk, hogy a résztvevőket visszavezessük a munka világába és a sikerélményeik által megismerjék a munka, az alkotás örömét.

A programok hozzájárulnak a településünk intézményeinek és közterületeink rendezettségéhez, valamint a költségvetési kiadásaink csökkentéséhez.

3.3. A településfejlesztési politika célkitűzései

Görbeháza Község Önkormányzat településfejlesztési politikájának legfőbb célkitűzése, hogy az önkormányzati vagy a Képviselő-testület ciklusa alatt tartósan növekedjen. Olyan fejlesztéseket vállaljon, melyekkel a megvalósuló eszközöket, programokat a működtetés során is zökkenőmentesen finanszírozni tudja.

A településfejlesztéssel kapcsolatos célkitűzések:

- A településfejlesztésbe be kell vonni a helyi lakosságot, vállalkozókat és önszerveződő közösségeket.
- Olyan beruházások megvalósítása, amely segíti a fiatalok helyben maradását, valamint vonzó lehet aktív korú, görbeházát otthonul választó családok számára.

A településfejlesztés során – az alapvető településüzemeltetési és közszolgáltatási célú fejlesztések kivételével – figyelembe kell venni a következőket:

- azokat a fejlesztéseket, programokat kell előtérbe helyezni, melyekhez kapcsolódva gazdasági számítások igazolják azt, hogy a fejlesztés eredményeként az Önkormányzat tartósan (legalább 4 éven keresztül) a korábbi éveknél magasabb bevétellel, illetve alacsonyabb kiadással számolhat, és/vagy
- melyek hosszú távon a népességszám emelkedését idézik elő,
- melyek munkahelyet teremtenek,

A településrendezési terv

Az Önkormányzat területrendezési terve a településfejlesztés egyik alapidokumentuma, amely kijelöli a településen belül az egyes településrészek funkcióját, jellegét.

A Képviselő-testület feladata, hogy áttekintse a településrendezési tervet és lépéseket tegyen a rendezési terv módosítására, valamint a rendezési tervben szereplő fejlesztések megvalósítására.

Pályázatok

Mivel a Képviselő-testület mandátumának időszaka alatt jelentős pályázati források nyílnak meg, szükséges az, hogy a településfejlesztés egyik fontos eszközévé váljon a pályázati tevékenység.

Pályázati forrásból az alábbi fejlesztéseket kívánjuk megvalósítani:

- szennyvíz 2. üteme
- intézmények energetikai fejlesztése (iskola, napközi, hivatal, Idősek Klubja, Szociális Gondozási Központ, művelődési ház, ravatalozó)
- belvízrendezés
- útfelújítás, kerékpárút és járda felújítás
- konyha felújítás (kapacitásbővítés)
- kínálkozó lehetőségek maximális kihasználása

Településfejlesztési célok

Az Önkormányzat következő településfejlesztési céljai olyan célok, melyek a település általános fejlesztését segítik elő, valamint a közszolgáltatások biztosításához és fenntartásához kapcsolódnak.

Településfejlesztési célok:

- belterületi közutak kiépítése,
- külterületi utak használhatóságának biztosítása,
- középületek felújítása, környezetének rendezése,
- helyi piactér felújítása, parkolók kialakítása,
- csapadékvíz-elvezető rendszer építése, felújítása,
- temetők létesítményeinek karbantartása, felújítása.

3.4. Az adópolitika célkitűzései

Görbeháza Község Önkormányzat fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel az jelentősen befolyásolja a településen keletkező saját bevételt, illetve hatással van a településen élő magánszemélyek és vállalkozók anyagi terheire.

A helyi adókkal kapcsolatos adópolitikai célkitűzések

A helyi adóztatás során az Önkormányzat Képviselő-testülete:

- minden évben, a költségvetéshez kapcsolódva megvizsgálja a helyi adóztatás által nyújtott bevételszerzési lehetőségeket;
 - adófajtákat összehasonlítva dönt a bevezetendő, illetve fenntartandó adókról, az adórendelet módosításokról,
 - csak olyan adórendeleteket fogad el, amely a lakosság számára még elviselhető anyagi terhet jelent,
 - nem hat a vállalkozók működésének, fejlesztési elképzeléseinek gátjaként.

Az egyéb adó, illetve adó jellegű bevételek esetében az Önkormányzat Képviselő-testülete az adóbevételek maximalizálására törekszik.

3.5. Az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldások

Az Önkormányzat Képviselő-testülete az önkormányzati és egyéb közigazgatási feladatait a polgármesteri hivatala útján látja el.

A Képviselő-testület – az Önkormányzati törvényben meghatározott sorrendet követve - a következő közszolgáltatásokra vonatkozóan rendelkezik:

- vízrendezés és csapadékvíz elvezetés,
- csatornázás,
- köztemető fenntartás,
- helyi közutak és közterületek fenntartása,
- köztisztaság és településtisztaság fenntartása,
- helyi tűzvédelem,
- közbiztonság helyi feladatainak ellátása,
- gondoskodás a bölcsődéről, az óvodáról, az alapfokú nevelésről, oktatásról,
- gondoskodás az egészségügyi ellátásról,
- gondoskodás a szociális ellátásról,
- gondoskodás gyermek és ifjúsági feladatokról,
- közösségi tér biztosítása,
- közművelődési tudományos művészeti tevékenység, sport támogatása,
- a nemzeti és etnikai kisebbségek jogai érvényesítésének biztosítása,
- egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése.

Közigazgatás

Az Önkormányzat közigazgatási feladatait polgármesteri hivatala látja el.

A közigazgatás megfelelő színvonalának biztosítása érdekében szükséges:

- a szolgáltató jellegű közigazgatás megteremtése,
- az elektronikus ügyintézés lehetőségének megteremtése,
- az információs szolgáltatás kiterjesztése,
- a közigazgatás tárgyi feltételeinek javítása,
- a közintézmények akadálymentesítése.

A vízrendezés és csapadékvíz elvezetés

Az Önkormányzat biztosítja az egészséges ivóvízellátás szolgáltatást.

Az ivóvízzel történő ellátás a Tiszántúli Regionális Vízművek Zrt. szolgáltatón keresztül történik, melyben az Önkormányzat részben tulajdonos.

Csapadékvíz-elvezető rendszer karbantartása indokolt az egész településen.

Csatornázás

A meglévő csatornahálózat üzemeltetője a Tiszántúli Regionális Vízművek Zrt.

A csatornahálózat kiépítés 2. ütemének megvalósítása e fejlesztési időszak egyik legfontosabb feladata.

A köztemetők fenntartása

Az Önkormányzat kötelező feladatként köteles ellátni a köztemetők fenntartással kapcsolatos feladatait.

A köztemető fenntartás, mint közszolgáltatás biztosítása, és színvonalának emelése érdekében az alábbi feladatok vannak:

- ravatalozók felújítása
- temetői vagyonvédelem biztosítása
- új növények telepítése

Helyi utak, közutak

Szükséges a belterületi utak folyamatos karbantartása.

A közút fenntartását a tevékenység volumenétől függően saját erővel, illetve külső szolgáltatóval együttműködve végezzük.

A Képviselő-testület kívánatosnak tartja a közterületek megfelelő színvonalon történő fenntartását, ennek érdekében a következő feladatokat határozza meg:

- Fokozott figyelmet kell fordítani a közterületek gondozására, tisztán tartására.
- Be kell kapcsolódni a más szervek által meghirdetett település virágosítási programba, ehhez kérni kell támogatók, önkéntesek segítségét.
- Gondoskodni kell a közterületek fásításáról, az elöregedett, veszélyes fák kivágásáról és pótlásáról.
- Figyelmet kell fordítani a köztéri építmények állagának megőrzésére.
- Különösen a következő közterületekre kell koncentrálni:
 - Polgármesteri hivatal környéke,
 - önkormányzati intézmények
 - játszótér,
 - sportpálya,
 - temető,
 - templom,
 - piactér.

A közterület fenntartási feladatokat az önkormányzat látja el.

A köztisztaság és településtisztaság fenntartása

A köztisztaság és településtisztaság fenntartási közszolgáltatás biztosítása érdekében az Önkormányzat:

- továbbra is gondoskodik a kommunális hulladék elszállításáról és ártalmatlanításáról, a szolgáltatást az Önkormányzat a Hajdúsági Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. szolgáltatóval végezteti,
- elősegíti a szelektív hulladékgyűjtés elterjedését,
- évente két alkalommal megszervezi a lomtalanítási akciót,
- évente egy alkalommal szemétyűjtési akciót szervez a lakosság és a civil szervezetek, valamint a tanulók bevonásával,
- rendszeresen gondoskodik a köztemetőknél található hulladékgyűjtők ürítéséről,
- biztosítja azt, hogy a közterületekre hulladékgyűjtő edények megfelelő számban legyenek kihelyezve, illetve rendszeres időközönként ürítésre kerüljenek,
- gondoskodik az önkormányzati közutak téli síkosság-mentesítéséről és a hó eltakarításról és a közterületek tisztán tartásáról, a zöldfelületek gondozásáról.

A helyi tűzvédelem

Az Önkormányzati hivatal, illetve az önkormányzati intézmények vonatkozásában:

- figyelemmel kíséri a tűzvédelmi szabályzattal való rendelkezést,
- tájékoztatást kér a szabályozások évenkénti felülvizsgálatának, a tűzvédelmi oktatás megtartásának és a kapcsolódó nyilvántartások vezetésének megtörténtéről.

A közbiztonsághelyi feladatainak ellátása

Az Önkormányzat a helyi közbiztonsági feladatok ellátása, illetve színvonalának javítása érdekében:

- támogatja a közbiztonság növelését segítő programok, tájékoztatók szervezését, ilyen programok tartását kezdeményezi a rendvédelmi szerveknél,
- támogatja polgárőrség működtetését (szorgalmazza a polgárőr szervezet aktív tevékenységét, helyet biztosít számukra, anyagilag támogatja),
- javaslatokat, észrevételeket tesz a rendőrség helyi munkájának hatékonyabbá tételére,
- felhívja a rendőrség figyelmét a tudomására jutott, közbiztonságot veszélyeztető körülményekre.

Gondoskodás az egészségügyi ellátásról

Az Önkormányzat kötelező feladata az egészségügyi alapellátás biztosítása. A Képviselő-testület a gazdasági program időtartama alatt az egészségügyi szolgáltatást a következő módon kívánja biztosítani.

Fenntartja:

- a háziorvosi ellátást,
- a védőnői ellátást,
- a fogászati ellátást szerződés keretében Dr. Leelőssy-Nagy Gergely fogszakorvos, valamint a Civis-Tech Bt. végzi.
- az orvosi ügyeletet térségi szinten látjuk el.

Gondoskodás a szociális ellátásról

Görbeháza lakosságának folyamatos elöregedése, a magas munkanélküliség és az egyéb társadalmi problémák előfordulása miatt kiemelt feladatának tekinti a szociális problémák kezelését. Ennek érdekében Szociális Gondozási Központot és Családsegítő Intézményt tart fenn, melynek főbb feladatai:

- családsegítő szolgálat,
- idősek nappali ellátása,
- házi segítségnyújtás,
- szociális étkeztetés,
- tanyagondnoki szolgálat.

Gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokról való gondoskodás

Görbeháza Önkormányzata a gyermekek napközbeni ellátására bölcsődei és óvodai szolgáltatást biztosít a Gólyafészek Óvoda és Bölcsőde keretein belül.

A hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekekről való gondoskodást gyermekjóléti szolgáltatás biztosításával oldja meg, amit szintén a Szociális Gondozási Központ és Gyermekjóléti Szolgálat intézmény keretein belül lát el.

Közösségi tér, a közművelődési tudományos és művészeti tevékenység, és a sport támogatása

Az Önkormányzat a közművelődés és kultúra és a sport tevékenységekkel kapcsolatban, a következő feladatok ellátásának szükségességét fogalmazza meg:

1. A könyvtár működtetése során:

- intézkedéseket kell tenni a könyvállomány folyamatos cseréje, gyarapítása érdekében, fogadni kell a magánszemélyek, intézmények, vállalkozások könyv, elektronikus információhordozó, folyóirat, felajánlásait, illetve anyagi támogatását,
- ismertté kell tenni a könyvtári szolgáltatások körét, bővíteni kell a könyvtár eszköz ellátottságát, az elektronikus információhordozók használatát,
- a könyvtári nyitva tartást az igényekhez kell igazítani.

2. A művelődési, illetve a kultúrház működésével kapcsolatban:

- az épület felújítása folyamatban van, további felújítás és karbantartás szükséges,
- a kulturális, közművelődési feladatokat is ellátó szervezetek számára biztosítva legyen a működésükhöz szükséges közösségi hely.

3. Sport

- Gondoskodik a település sportéletének helyet adó épületek és pályák folyamatos karbantartásáról, rendben tartásáról.
- A sportpályához kapcsolódva olyan infrastruktúrát épít ki, amely alkalmas helyszínné teszi nagyobb sport, illetve egyéb helyi rendezvény lebonyolítására.

Görbeháza, 2015. április 24.

Giricz Béla Lászlóné

polgármester